

Informatívna správa o inosti OI SO/RO pre ROP v implementácii delegovaných opatrení ROP v programovom období 2007 - 2013

Rok 2015 bol posledným rokom rozpočtového rámca Európskej únie v Programovom období 2007 - 2013. Oproti skrátenému Programovému obdobiu 2004 - 2006 toto programové obdobie prinieslo so sebou zmenu v nastavení systému implementácie Regionálneho operačného programu (ROP), a to zriadením sprostredkovateľských orgánov (SO/RO) na úradoch samosprávnych krajov. ROP bol určený predovšetkým pre verejný sektor a bol zameraný na rekonštrukciu alebo výstavbu občianskej infraštruktúry. Oblasť podpory pre regionálne cesty, regeneráciu sídiel a cestovný ruch boli v kompetencii SO/RO, ostatné oblasti (kolstvo, kultúrne a sociálne zariadenia, infraštruktúra nekomerčných záchranných služieb a Európske hlavné mesto kultúry Košice 2013) boli implementované priamo Riadiacim orgánom (ale len ŠRO), ktorým je Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky.

Odbor implementácie SO/RO pre ROP od svojho zriadenia prešiel fázami charakterizovanými najmä budovaním administratívnych kapacít, zabezpečením materiálno-technického vybavenia, ale jeho hlavným poslaním bolo dôsledná a efektívna implementácia zverených kompetencií.

Na základe Splnomocnenia o delegovaní právomocí Riadiaceho orgánu na sprostredkovateľský orgán pod Riadiacim orgánom z r. 2008 sa odbor implementácie SO/RO pre ROP v súvislosti s implementáciou projektov spolupodieľal na vypracovaní a uverejňovaní výziev na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (ale len šNFP), prijímal a registroval žiadosti o NFP, spolupracoval na hodnotení a výbere žiadostí o NFP, pripravoval a kontroloval zmluvy o poskytnutí NFP, zabezpečoval informovanie a publicitu, overoval dodávky spolufinancovaných prác, tovarov a služieb a zabezpečoval prijímanie, registráciu a administratívne overovanie žiadostí o platbu. V zmysle Splnomocnenia vypracovával príslušné listy pre výrobné a priebežné správy o implementácii a záverečnú správu o implementácii príslušnej prioritnej osi alebo tematickej podpory v súlade s požiadavkami RO.

Súasný odbor Sprostredkovateľský orgán pre Integrovaný regionálny operačný program (ale len šSO pre IROP) vykonáva na alej viaceré inosti súvisiace s pokračovaním fázou udržiavania projektov po ich riadnom ukončení, a to najmä následné monitorovanie projektov a následné kontroly na mieste.

2. Administratívne kapacity

Úlohy vyplývajúce zo Splnomocnenia o delegovaní právomocí Riadiaceho orgánu na sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom zo dňa 17. júna 2008 zabezpečoval odbor implementácie SO/RO pre ROP prostredníctvom dvoch referátov a referátu implementácie projektov a referátu financovania a kontroly projektov.

2.1. Referát implementácie projektov

Projektoví manažéri referátu implementácie projektov (ale len šreferát IP) vykonávali inosti súvisiace s posudzovaním podanej žiadosti o NFP, s realizáciou schváleného projektu, vrátane zmenového konania, s monitorovaním projektu a po ukončení aktivít projektu v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP. Do referátu IP bol zaradený aj manažér informovania a publicity, ktorý zabezpečoval všetky propagačné aktivity realizované SO/RO

pre ROP a cez projekt Technickej pomoci zabezpe oval refundáciu výdavkov spojených s fungovaním odboru.

2.2. Referát financovania a kontroly projektov

Pracovné úkony referátu financovania a kontroly projektov (alej len šreferát FaKPö) vykonávali finan ní a kontrolní manaféri. Ich innos bola zameraná najmä na finan nú oblas a kontrolu v priebehu implementácie projektov formou administratívnych kontrol (dokumentácie z verejného obstarávania, zmlúv o dielo, fliadostí o platbu) a kontrol na mieste.

3. Implementácia projektov

Proces implementácie projektov pozostával z viacerých fáz a inností, ktoré odbor implementácie SO/RO pre ROP vykonával v súlade so Splnomocnením o delegovaní právomocí Riadiaceho orgánu na sprostredkovate ský orgán pod Riadiacim orgánom.

3.1. Výzvy a ich vyhodnocovanie

V rámci decentralizovaných opatrení Riadiaci orgán v spolupráci so sprostredkovate skými orgánmi vyhlásil 11 výziev:

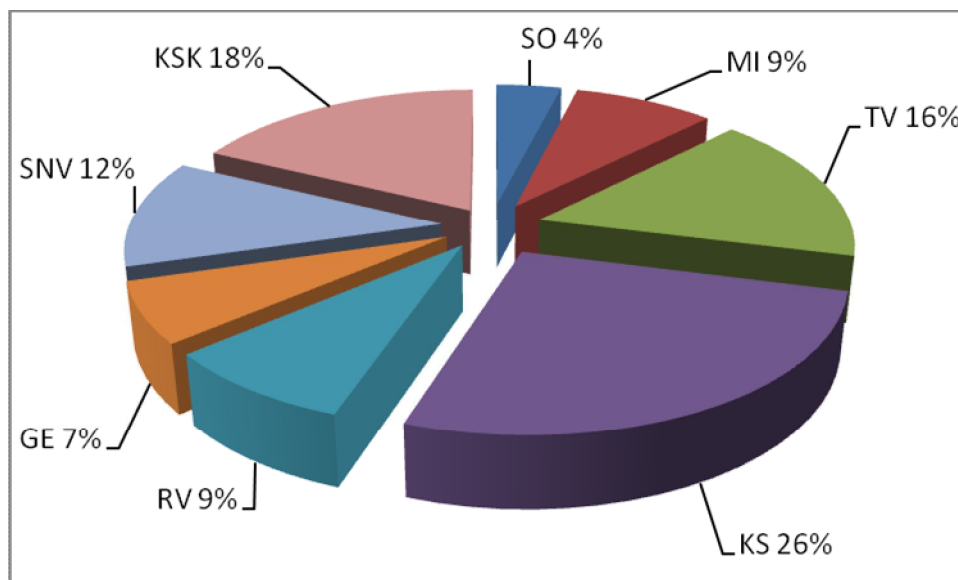
- **Opatrenie 3.2b Podpora a rozvoj infra-štruktúry cestovného ruchu** - 1 výzva; oprávnený fliadate obec/mesto/VÚC; projekty boli zamerané na tvorbu stratégií cestovného ruchu, zriadenie web stránky, tla propaga ných materiálov, budovanie partnerstiev a pod.;
- **Opatrenie 4.1a Regenerácia sídiel** - 3 výzvy; projekty boli realizované len v centrách obcí/miest; zah ali rekon-štrukciu miestnych komunikácií, chodníkov, lávok a mostov, verejného osvetlenia, autobusových zastávok, regeneráciu a výsadbu zelene, úpravu verejných priestranstiev;
- **Opatrenie 4.1c Regenerácia sídiel s rómskym osídlením** - 2 výzvy; aktivity identické ako uvedené vyšie; oprávnené bolo celé územie obce/mesta, v ktorom sa nachádza rómska populácia;
- **Opatrenie 4.1d Regenerácia sídiel** - strategické dokumenty regiónov - 1 výzva; fliadate VÚC; oprávnenými aktivitami boli spracovanie územno-plánovacej dokumentácie, spracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja, vypracovanie sektorových rozvojových dokumentov;
- **Opatrenie 5.1 Regionálne komunikácie** - 4 výzvy; fliadate VÚC; projekty zamerané na výstavbu a rekon-štrukciu ciest II. a III. triedy, budovanie dopravných subsystémov a rekon-štrukciu mostov.

Na uvedené výzvy bolo v programovom období 2007 ó 2013 predlofených a pracovníkmi SO/RO pre ROP celkovo posúdených **207 fliadostí o NFP**, z ktorých **bolo schválených 152**. Najviac fliadostí bolo predlofených v rámci opatrenia 4.1a (predlofených 132 fliadostí, schválených 95) a 4.1c (predlofených 34 fliadostí, schválených 24). Preh ad podaných a schválených fliadostí o NFP za v-etky opatrenia pod a jednotlivých okresov kraja a KSK uvádzame v tab. . 1 a v grafickom prevedení na obr. . 1.

Tab. .1 Počet podaných a schválených žiadostí o NFP podľa okresov

okres/opatrenie	počet podaných žiadostí						počet schválených žiadostí					
	3.2b	4.1a	4.1c	4.1d	5.1	spolu	3.2b	4.1a	4.1c	4.1d	5.1	spolu
Sobrance	0	6	2			8	0	4	2			6
Michalovce	1	14	3			18	1	10	2			13
Trebišov	0	23	8			31	0	17	8			25
Košice - okolie	4	38	17			59	3	27	10			40
Rožňava	4	14	2			20	0	11	2			13
Gelnica	0	15	1			16	0	10	0			10
Sp. N. Ves	3	22	1			26	2	16	0			18
KSK	2	0	0	16	11	29	2	0	0	14	11	27
spolu	14	132	34	16	11	207	8	95	24	14	11	152

Obr. .1 Výsledky schválených žiadostí o NFP v % podľa okresov

Sumárny prehľad schválených oprávnených výdavkov podľa jednotlivých okresov a KSK ako oprávneného žiadateľa a pre 3 opatrenia sú uvedené v tab. . 2.

Tab. .2 Výsledky schválených žiadostí o NFP v tis. € podľa okresov

Schválené celkové oprávnené výdavky v tis. €						
Okres/ opatrenie	3.2b	4.1.a	4.1c	4.1d	5.1	Spolu
SO		2 539,40	3 238,40			5 777,80
MI	198,90	7 341,70	2 782,40			10 323,00
TV		10 415,40	7 944,80			18 360,20
KS	329,00	16 974,80	12 340,10			29 643,90
RV		7 448,70	3 347,80			10 796,50
GL		6 095,90				6 095,90
SNV	371,40	11 968,20				12 339,60
KSK	451,00			866,25	40 171,84	41 489,09
Spolu	1 350,30	62 784,10	29 653,50	866,25	40 171,84	134 825,99

Z uvedenej tabu ky vyplýva, že záujem o realizáciu projektov z prioritnej osi 4 - Regenerácia sídiel (4.1a a 4.1c) bol v našom kraji značný. Vo veľkej miere k tomu prispel aj fakt, že v uplynulom období boli investície do obnovy i výstavby obľúbenej infraštruktúry zo strany miestnej samosprávy dlhodobo podhodnotené. Preto množstvo z nich vyústilo –ancu revitalizovať svoje verejné priestranstvá, cesty a chodníky a zapojili sa do výziev vyhlásených najmä v rokoch 2009, 2010 a 2013. Pomerne veľký záujem obcí bol aj o výzvy, v ktorých bola možnosť odstrániť následky povodní z roku 2010.

Referát IP priebefne poskytoval konzultácie fľadateľom, resp. prijímate ľom pomoci, i ufl vo forme rôznych seminárov k pripravovaným výzvam, alebo na vopred dohodnutých osobných stretnutiach počas celej doby implementácie projektov.

3.2. Realizácia projektov

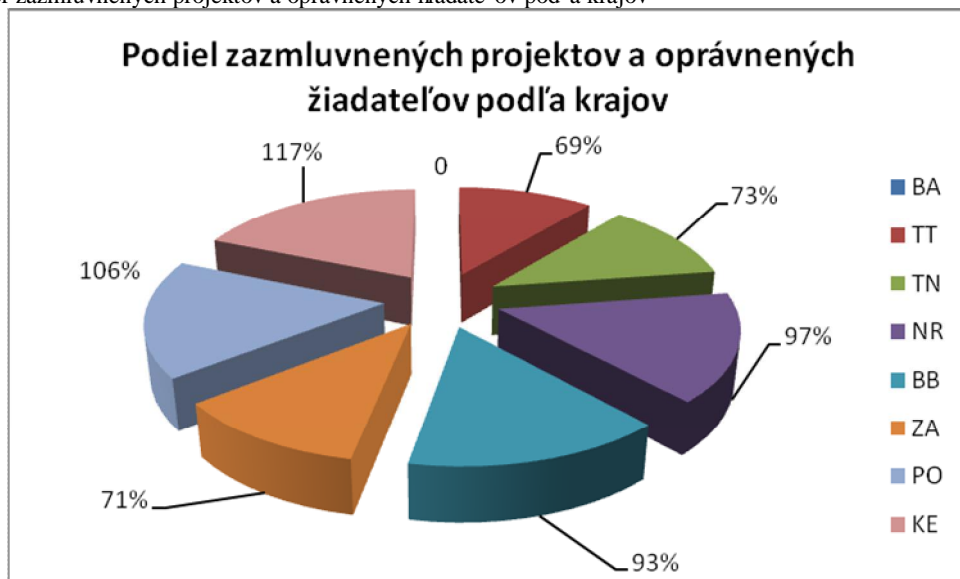
V priebehu fyzickej realizácie projektov referát IP riešil hlavne:

- administráciu zmenových konaní, ktoré boli iniciované na strane prijímate ľa, najmä z dôvodu modifikácie technickej/projektovej dokumentácie, resp. vzniku neoakávaných udalostí, ktoré bolo potrebné riešiť v záujme zachovania úspešného ukončenia projektu a jeho udržateľnosti,
- aktualizáciu zmlúv o poskytnutí NFP,
- stanoviská príslušných útvarov SO/RO k vypracovaným návrhom dodatkov k zmluvám o NFP (po skončení kontroly dokumentácie z verejného obstarávania, resp. po schválených zmenách projektov),
- monitoring projektov hodnotením a schvaľovaním monitorovacích správ
- inosti súvisiace s riadnym a mimoriadnym ukončením projektov.

Referát IP v súčasnosti zabezpečuje aj monitoring a udržateľnosť aktivít projektu, ktorá predstavuje poslednú dôležitú fázu zabezpečenia projektového cyklu. Je potrebné zdôrazniť, že finančným ukončením sa projekt nekončí, pretože Zmluva o poskytnutí NFP je platná až do schválenia poslednej, tzn. piatej následnej monitorovacej správy.

Pri posudzovaní úspešnosti fľadateľov nemôžeme vychádzať len z absolútnych čísel schválených fľadostí, ale **je potrebné zohľadniť aj počet oprávnených fľadateľov**. Z nižšie uvedeného grafu (obr. 2) vyplýva, že **pri porovnaní zazmluvnených projektov k počtu oprávnených fľadateľov dosiahol Košický samosprávny kraj v rámci úspešnosti najlepšie výsledky**. Ak vezmeme do úvahy, že v našom kraji bolo len 130 obcí zaradených medzi oprávnených fľadateľov¹, ktorým bolo zazmluvnených 152 projektov, potom je **úspešnosť kraja až 117 %** (jeden fľadateľ mohol podať a byť úspešný vo viacerých výzvach a opatreniach). Nasleduje Prešovský kraj so 175 obcami a 185 projektmi, kde je úspešnosť 106 % a Nitriansky kraj so 156 obcami a 151 zazmluvnenými projektmi s úspešnosťou 97 %.

Obr. .2 Pomer zazmluvnených projektov a oprávnených žiadateľov podľa krajov

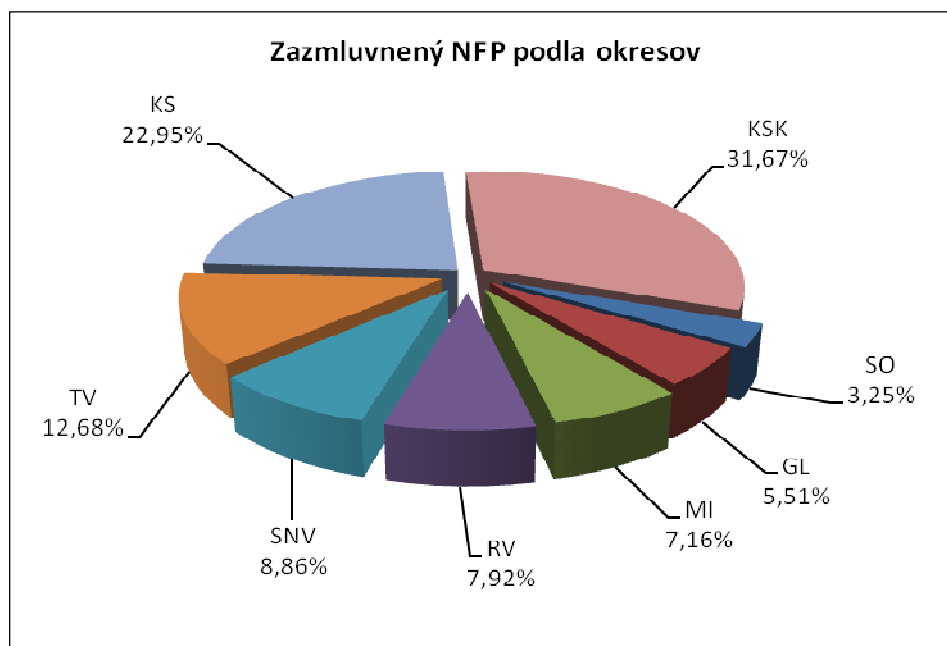
Po ukončení kontroly dokumentácie z verejného obstarávania bol na 152 schválených projektov **zazmluvnený NFP v celkovej výške 109 412 790 €**. Najviac o 53 623 750 € v rámci opatrenia 4.1a, druhý najvyšší objem NFP smeroval do opatrenia 5.1. - regionálne komunikácie v celkovej výške 33 670 110 €. Kompletný prehľad zazmluvneného NFP podľa a jednotlivých opatrení a okresov uvádzame v tabuľke . 3. Percentuálny pomer je zobrazený na obr. . 3.

Okres/opatrenie	Výška zazmluvneného NFP v tis. €					Spolu
	3.2b	4.1a	4.1c	4.1d	5.1	
SO		2 342,74	1 230,71			3 573,45
GL		6 051,97				6 051,97
MI	119,85	6 225,18	1 518,92			7 863,95
RV		5 848,30	2 856,71			8 705,01
SNV	300,71	9 428,50				9 729,21
TV		9 314,24	4 615,60			13 929,84
KS	290,64	14 852,08	10 070,84			25 213,56
KSK	380,11			734,84	33 670,11	34 785,06
Spolu	1 091,31	54 063,01	20 292,78	734,84	33 670,11	109 852,05

¹pod a stanovených kritérií boli oprávnenými žiadateľmi obce a mestá zaradené k inovačným a kohéznym pôlom rastu. V KSK bolo 12 obcí o inovačných pôloch rastu, 35 obcí o kohéznych pôloch rastu v záujmovom území inovačných pôloch rastu a 83 obcí o kohéznych pôloch rastu mimo záujmového územia inovačných pôloch rastu

Tab. .3 Podiel výšky zazmluvneného NFP podľa a okresov

Obr. .3 Podiel zazmluvneného NFP v % pod a okresov

4. Financovanie a kontrola projektov

Financovanie a kontrolu projektov v programovom období 2007 ó 2013 zabezpečoval referát FaKP. V oblasti financovania a kontroly projektov sa jeho činnosť sústredila predovšetkým na:

- administratívnu kontrolu dokumentácie z procesu verejného obstarávania realizovaného prijímateľom po podpise Zmluvy o poskytnutí NFP, závery ktorej boli následne premietnuté do dodatku k zmluve,
- komplexnú administratívnu kontrolu každej fázy o platbu,
- finančné riadenie projektov v spolupráci s Platobnou jednotkou na riadiacom orgáne, t.j. uvoľňovanie finančných prostriedkov z EÚ a SR buď formou refundácie alebo predfinancovania, zúčtovanie prideleného NFP, riešenie vzniknutých nezrovnalostí pri uvoľňovaní prostriedkov a vrátenie finančných prostriedkov v súvislosti so vznikom zistených nezrovnalostí,
- kontrolu realizácie projektov priamo na mieste,
- spracovanie stanovísk k fázam o zmenu projektov s prihliadnutím na výsledky uvoľňovania realizovaného procesu verejného obstarávania, ako aj finančného uvoľňovania projektu do vzniku zmeny projektu.

Jednotlivé pracovné úkony vykonávali finanční a kontrolní manažéri v súlade s platnou riadiacou dokumentáciou, najmä Interným manuálom procedúr. Aj keď kontrolná činnosť a financovanie projektov sa vzájomne prelínajú a nemôžu byť v rámci implementácie projektov oddelené, hodnotenie oboch oblastí za celé programové obdobie kvôli lepšej prehľadnosti uvádzame v samostatných podkapitolách:

4.1. Financovanie projektov

Proces financovania projektov, stanovený v Systéme finančného riadenia –truktúrálnej fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013, sa začal realizovať podaním žiadostí o platbu (ale len šfiOP). Počas celého programového obdobia a následne po jeho ukončení v zmysle pravidla $n+2^2$ bolo podaných **704 fiOP**, z ktorých bolo **zru-ených alebo zamietnutých 48** t.j. 6,82 %. Skôr, ako na základe podaných fiOP došlo k úhrade nenávratných finančných prostriedkov Platobnou jednotkou na účet prijímateľa, celá dokumentácia fiOP podliehala administratívnej kontrole z formálneho i vecného hľadiska finančnými manažérmi SO/RO.

Z možných systémov financovania projektov prijímatelia uprednostnili systém predfinancovania s následným zúčtovaním pred refundáciou, ako aj ďalším možným spôsobom financovania.

Podľa predložených žiadostí podľa opatrení a podľa uplatneného systému financovania je nasledovný:

Tab. 4 Podľa fiOP

Opatrenie	Počet ŽOP
3.2b Infraštruktúra a rozvoj CR	32
4.1a Regenerácia sídiel	444
4.1c Regenerácia sídiel s rómskym osídlením	145
4.1d Neinvestičné projekty, rozvojové dokumenty	19
5.1 Regionálne komunikácie	64
SPOLU	704

Tab. 5 Systémy financovania

Opatrenie	Refundácia	Predfinancovanie	Zúčtovanie predfinancovania	Záverečná platba
3.2b	3	11	11	7
4.1a	47	161	140	96
4.1c	0	63	59	23
4.1d	0	5	7	7
5.1	0	29	24	11
SPOLU	50	269	241	144

Prehľad erpania finančných prostriedkov z prostriedkov EÚ a TR podľa jednotlivých delegovaných opatrení ROP je uvedený v tabuľke 6.

Tab. .6 erpanie NFP v tis. €

Opatr.	Zmluvný objem NFP*	Čerpanie nenávratných finančných prostriedkov								% čerpania
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Spolu	
3.2b	1 091,32	0	0	33	385	263	87	0	768	70,37
4.1a	54 063,01	1 616	15 335	19 554	7 076	1 205	5 318	286	50 390	93,21
4.1c	20 292,77	0	0	6 469	8 524	3 400	925	222	19 540	96,29
4.1d	734,84	0	0	0	0	0	147	140	287	39,06
5.1	33 670,11	0	5 712	5 209	31	12 616	9 171	72	32 811	97,45
Spolu	109 852,05	1 616	21 047	31 265	16 016	17 484	15 648	720	103 796	94,48

*NFP po verejnom obstarávaní

Celkové erpanie vo výške 103 796 tis. € predstavuje v percentuálnom vyjadrení 94,48 %.

K nedo erpaniu zazmluvnených objemov NFP došlo z viacerých dôvodov - nedo erpaním finančných prostriedkov zo strany prijímateľov, odstúpením od zmluvy o poskytnutí NFP, najmä pri opatrení 4.1d, vznikom neoprávnených výdavkov, ktoré neboli uznané pri kontrole fiOP, ako aj vznikom finančných nezrovnalostí, ktoré prijímateľ bol povinný vrátiť. **V programovom období 2007 – 2013 bolo 12 mimoriadne ukončených projektov, čo znamená, že finančne ukončených bolo 140 projektov.**

V porovnaní s ostatnými samosprávnymi krajinami môžeme skonštatovať, že **KSK bol v erpaní NFP úspešný:** z pohľadu objemu finančných prostriedkov predstavovala vyčerpaná suma 103 796 tis. € druhá najvyššia v rámci SR (najvyšší príliv bol do Prešovského kraja v sume 115 319 910,67 €), z pohľadu miery erpania schválených NFP je KSK s 94,48% tretí najúspešnejší (za Trenčianskym krajom, ktorý vyčerpal 97,59% zazmluvnených NFP a filinským krajom s erpaním 96,92%).

erpanie NFP v delegovaných opatreniach pod a VÚC je uvedené v tabuľke číslo 7.

Tab. Č. 7 Čerpanie NFP v delegovaných opatreniach podľa VÚC

VUC	Opatrenie	Predložené projekty (počet)	Predložené projekty (rozpočet EÚ + ŠR)	Nakontrahované /zazmluvnené projekty (počet)	Nakontrahované/ zazmluvnené projekty (rozpočet)	Realizované /vykázané výdavky	% realiz. z nakontr.
VUC Bratislava	3.2, 4.1, 5.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
VUC Trnava	3.2, 4.1, 5.1	102,00	77 923 503,52	73,00	47 611 369,57	43 680 895,73	91,74
VUC Trenčín	3.2, 4.1, 5.1	102,00	77 424 629,64	76,00	54 665 908,45	53 350 410,80	97,59
VUC Nitra	3.2, 4.1, 5.1	193,00	141 711 001,25	151,00	96 378 011,31	89 168 665,78	92,52
VUC Žilina	3.2, 4.1, 5.1	139,00	100 678 857,75	99,00	76 379 687,54	74 025 708,84	96,92
VUC B. Bystrica	3.2, 4.1, 5.1	179,00	145 455 614,59	116,00	88 282 569,01	69 157 048,77	78,34
VUC Prešov	3.2, 4.1, 5.1	299,00	208 364 062,70	185,00	122 934 696,66	115 319 910,67	93,81
VUC Košice	3.2, 4.1, 5.1	207,00	159 311 924,72	152,00	109 852 057,18	103 795 696,94	94,48
Spolu VUC	3,2, 4.1, 5.1	1 221,00	910 869 594,17	852,00	596 104 299,72	548 498 337,53	92,01

V Regionálnom opera nom programe bola k 31.5.2016 zazmluvnená suma nenávratných finančných príspevkov vo výške 1 735 mil., z ktorej čerpanie predstavovalo 1 542 mil. €, čo predstavuje mieru čerpania 88%.

Prijímateľom Košického samosprávneho kraja bol v Regionálnom opera nom programe poskytnutý nenávratný finančný príspevok vo výške 318 mil. €, čerpanie nenávratného finančného príspevku predstavovalo 295 mil. €. Percento čerpania zo zazmluvnených NFP dosiahlo 92,62 %.

V delegovaných opatreniach ROP, prijímatelia NFP Košického kraja v spolupráci so SO/RO vyčerpali poskytnuté NFP na 94,48 %.

Tab. č. 8 Čerpanie ROP k 31.5.2016

	Zazmluvnené NFP	Realizované NFP	% čerpania zo zazmluvnených NFP
ROP	1 735 214 051,05	1 541 653 792,39	88,85
ROP VUC KE spolu:	318 443 600,77	294 932 332,25	92,62
z toho: delegované opatrenia SO/RO VUC KE	109 852 057,18	103 795 696,94	94,48
Podiel	34,50	35,19	

3.2 Kontrola projektov

V rámci kontrolnej inosti sa vykonávali nasledujúce typy kontrol:

- kontrola dokumentácie z verejného obstarávania
- kontrola ZoD a v-etských jej dodatkov
- administratívna kontrola fiOP (vecná, formálna)
- kontrola na mieste

3.2.1. Administratívna kontrola procesu verejného obstarávania

Kontrola dokumentácie z verejného obstarávania sa vykonávala po podpise zmluvy o NFP, pri om výsledok tejto kontroly bol premietnutý do Dodatku k Zmluve o NFP (ZoNFP). Celkovo bolo vykonaných **180 kontrol** komplexných dokumentácií, vrátane opakovaného procesu verejného obstarávania a následne i opakovanej kontroly. Z celkového po tu vykonaných kontrol bolo **36 verejných obstarávaní neúspešných (20%)** z dôvodu poru-enia zákona .25/2006 Z.z o verejnom obstarávaní v znení neskor-ích predpisov a pri vä -ine z nich bol proces verejného obstarávania zopakovaný.

Naj astej-ie nedostatky zistené pri kontrole VO:

- neodôvodnené skrátenie lehôt v procese VO,
- nedostato né a nepresné vymedzenie predmetu obstarávania,
- diskrimina né pošliadavky v opise predmetu obstarávania,
- poru-enie princípov transparentnosti, nediskriminácie a rovnakého zaobchádzania,
- neur -enie váh jednotlivých kritérií a spôsobu uplat -ovania kritérií pri vyhodnocovaní ponúk,
- nedodržanie lehôt a rôznych formálnych náležitostí v procese VO a v dokumentoch
- z procesu VO.

3.2.2. Administratívna kontrola fiOP

Tejto kontrole podliehala **každá podaná fiOP po formálnej a vecnej stránke**. Kontrolní a finan ní manaféri preverovali fiadosti vrátane ú tovných dokladov, i sú v súlade so Zmluvou/dodatkom o poskytnutí NFP, so zmluvou o dielo, monitorovacími správami, i sú v-etky výdavky oprávnené, at . Kontrola si asto vyfladovala úzku spoluprácu s prijímate om, hlavne za tým ú elom, aby fiadosti neboli zbyto ne zamietané alebo zru-ené pre rôzne nedostatky. Aj napriek maximálnej snahe vyjs v ústrety prijímate ovi, **z celkového po tu 704 podaných fiOP bolo 48 fiOP zru-ených alebo zamietnutých pre ich neúplnos** . Tieto fiadosti boli následné prepracované, doplnené a znovu predložené. Po úplnej a ukon enej kontrole fiOP finan ní manaféri predkladali celú dokumentáciu na Platobnú jednotku, ktorá realizovala úhradu fiOP na ú et prijímate a.

Ak sa zistili neoprávnené výdavky e-te pri kontrole fiOP, t.j. pred jej úhradou, prijímate om pošliadovaná suma sa krátila o ich vý-ku a Platobná jednotka uhradila prijímate ovi takto upravenú zníženú sumu.

Ak ufl do-lo k úhrade fiOP a dodato ne sa pri kontrole realizácie projektu priamo na mieste zistili neoprávnené výdavky, i-lo o tzv. **nezrovnalos** a prijímate bol povinný neoprávnenú finan nú sumu vráti spä na Platobnú jednotku.

V priebehu programového obdobia 2007 ó 2013 **bolo zistených 108 nezrovnalostí** v celkovej sume **1 213 tis. €**. Vo vä -ine prípadov i-lo o typ nezrovnalosti šneoprávnené

výdavky zistené pri kontrolách na mieste a v 8 prípadoch išlo o porušenie predpisov verejného obstarávania, ktoré zistili kontrolné orgány v rámci vykonávania auditov.

3.2.3. Kontrola na mieste

Kontrola na mieste, t.j. priamo v meste i obci ako prijímate a sa vykonávala minimálne jedenkrát počas realizácie projektu. Na základe poverenia na výkon kontroly zamestnanci referátu FaKP v hodnotenom období vykonali **143 kontrol na mieste**.

Hlavný dôraz sa kládol najmä na:

- kontrolu skutočného dodania tovarov, prác a služieb deklarovaných na faktúrach (dodacie listy, inventarizácie, stavebný denník, ...) a ich súlad so fiOP, projektovou dokumentáciou a zmluvou o NFP,
- správnosť tovaria projektu, jeho publicitu a pod.

Celkovo boli skontrolované finančné prostriedky vo výške 39 636 tis. € z celkových oprávnených výdavkov kontrolovaných projektov 103 v objeme 113 321 tis. €, čo v percentuálnom vyjadrení činí 34,98 %.

Pri výkone kontrol za obdobie rokov 2007 – 2013 **bolo zistených 469 tis. € neoprávnených výdavkov, čo predstavuje 1,18 % z celkovo skontrolovaného objemu finančných prostriedkov.**

Najčastejšie zistenia spočívali v tom, že prijímateľom dodávatelia vyfakturovali práce, ktoré neboli v sase kontroly vôbec zrealizované, alebo boli dodané nielen množstvá materiálov, než boli fakturované, došlo k zámene materiálu oproti rozpočtu projektu, k neodsúhlaseným zmenám projektov a pod.

Vzhľadom na 5-ročnú lehotu udržite nosti projektu budú kontroly na mieste vykonávané aj v nasledujúcich rokoch ako následné kontroly.

5. Publicita a informovanosť

O možnostiach získania podpory z jednotlivých výziev odbor implementácie SO/RO informoval oprávnených fidiatov priebežne viacerými spôsobmi.

Ešte pred vyhlásením prvej výzvy v marci 2009 bola na internetovej stránke Úradu KSK www.vucke.sk zriadená sekcia implementácie SO/RO ako hlavný informačný zdroj pre fidiatov. Stránka bola prepojená aj na stránku RO www.ropka.sk, na ktorej boli zverejnené všetky podklady a dokumenty k výzvam. V roku 2012 vytvorilo SO/RO novú webstránku www.nasaobec.eu, cieľom ktorej bolo zverejňovať aktuálne informácie a propagovať úspešne realizované projekty, a tak motivovať obce a mestá k väčšej aktivite v oblasti získavania finančných zdrojov. Na tejto stránke bola vyhlásená aj súťaž o najkrajšiu kresbu/fotografiu, ktorá sa zmenila na súťaž o najlepšiu kresbu a fotografiu. Na odbor implementácie SO/RO bolo od fidiatov základných a stredných kategórií kraja doručených 254 kresieb a 81 fotografií, z ktorých ako štyri boli vybrané na základe elektronického hlasovania. Najkrajšie diela boli uverejnené v **kalendári na rok 2013**, ktorý vydal SO/RO (300 ks).

K vyhláseným výzvam odbor implementácie SO/RO zorganizoval celkovo **9 informačných seminárov** s cieľom uľahčiť fidiatov orientáciu vo výzvach a príslušných dokumentoch, ale najmä predísť možným chybám pri spracovaní projektu. Zároveň sa oprávneným

fiadate om poskytovali konzultácie elektronicky, telefonicky a na osobných pracovných stretnutí priamo v priestoroch SO/RO.

Vzhľadom na často sa opakujúce nedostatky a chyby vo verejnom obstarávaní a fiadostiach o platbu, odbor implementácie SO/RO uskutočnil **odborný seminár** venovaný špeciálne tejto problematike. Jeho cieľom bolo pripraviť fiadateľov na predkladanie kvalitne vypracovanej dokumentácie z procesu verejného obstarávania, aby mohol byť kontrolný proces zo strany SO/RO efektívny a bez časových prieťahov, čím by sa zabezpečilo plynulejšie upravenie finančných prostriedkov. V hodnotenom období odbor implementácie SO/RO spracoval a prijímateľom distribuoval **6 odborných broúr** zameraných na možné úskalía a riziká týkajúce sa samotnej realizácie projektu od podpisu zmluvy o poskytnutí NFP až po finančné ukončenie projektu.

V rámci zviditeľnenia a zvýšenia povedomia verejnosti o úlohe krajskej samosprávy, ale aj samotného odboru, bol spracovaný 17 - minútový **in-truktážny dokumentárny film** s názvom *ŠObce menia svoju tvár*, ktorý bol odvysielaný v regionálnych televíziách. V náklade 350 ks bola vydaná **publikácia** *ŠObce sa menia na nepoznanie* o úlohu sprostredkovateľských orgánov v procese decentralizácie a usporiadané **4 regionálne konferencie k ROP**, na ktorých sa hodnotil pokrok v implementácii projektov za predchádzajúce obdobie a prezentovali sa skúsenosti s realizáciou úspešných projektov.

Ku koncu programového obdobia bola z úrovne SO/RO v roku 2015 vydaná **publikácia** *ŠDorazili sme úspešne do cieľa*, obsahom ktorej bolo jeho celkové vyhodnotenie podľa jednotlivých opatrení v íselnom, grafickom i fotografickom vyjadrení. Za iatkou decembra (2.12.2015) sa uskutočnila **záverečná konferencia k ROP**, cieľom ktorej bolo zhodnotenie implementácie Regionálneho operačného programu v Košickom kraji, ako aj poskytnutie informácie o IROP v novom programovom období 2014 - 2020 ako šnásledovníka ROP.

6. Financovanie innosti SO/RO pre ROP

Innosť odboru bola takmer v plnej výške hraená z Operačného programu Technická pomoc. **Na zabezpečenie v-etských funkcií týkajúcich sa delegovaných kompetencií bolo na základe Zmluvy o financovaní inností SO/RO na roky 2007-2015 vylenených 1 554 443,23 €.** Finančné prostriedky boli refundované prostredníctvom fiadostí o platbu a boli vyufflivané na nasledovné oblasti výdavkov:

- mzdy zamestnancov,
- cestovné náhrady, -kolenia,
- výpočtová technika,
- interiérové vybavenie,
- telekomunikačné a poštové služby,
- kancelársky materiál, servis a údržba služobného auta, pohonné hmoty,
- publicita a informovanie.

Celková výška refundovaných výdavkov predstavovala **1 447 772,68 €.**

7. Kontrola innosti SO/RO pre ROP

Od vzniku Odboru implementácie SO/RO pre ROP bola jeho innosť preverovaná rôznymi kontrolnými orgánmi. V priebehu programového obdobia 2007 - 2013 bolo **vykonaných 24 kontrol**, z toho:

- **11 vládných auditov** (jeden audit trval aj niekoľko týždňov) z úrovne Ministerstva financií SR ako orgánu auditu; audit vykonávali na základe poverenia pracovníci Správy finančnej kontroly v Košiciach;
- **1 kontrola** výkonu delegovaných právomocí RO na SO/RO KSK v zmysle Splnomocnenia kontrolnými pracovníkmi riadiaceho orgánu;
- **9 tematických kontrol** z úrovne RO;
- **2 kontroly** z úrovne Najvyššieho kontrolného úradu so zameraním na kontrolu systému pôsobenia SO/RO pre ROP;
- **1 kontrola** vykonaná spoločnosťou KPMG, ktorá na základe zmluvy s RO hodnotila pôsobenie a účinnosť v rámci SORO pre ROP.

Hlavným účelom a cieľom auditov bolo získať uistenie o účinnosti riadiaceho a kontrolného systému SO/RO pre Regionálny operačný program. Audítori sa zameriavali hlavne na kontrolu dodržiavania postupov pri implementácii projektov. Pracovníci OI SO/RO predkladali na kontrolu kompletnú dokumentáciu auditovaných projektov, doplňujúce informácie, stanoviská a vysvetlenia k jednotlivým zisteniam. Závažné nedostatky neboli zistené. Audítorská skupina vo väčších prípadoch konštatovala, že šoverený systém funguje správne, sú potrebné len minimálne zlepšenia. Vládne audity boli vykonávané nepretržite a kontrola účinnosti prebiehala od vzniku odboru implementácie SO/RO pre ROP aď po súčasnosť.

8. Záver

Programové obdobie 2007 - 2013 bolo v zmysle pravidla n + 2 ukončené v roku 2015. Na základe dosiahnutých výsledkov možno skonštatovať, že Regionálny operačný program bol výrazným nástrojom, ktorý pomohol zlepšiť život v mestách a obciach nášho kraja. Regionálny operačný program vytvoril najväčší priestor na zapojenie Košického samosprávneho kraja do realizácie projektov z prostriedkov Európskej únie, mal pozitívny dopad na regionálnu ekonomiku a prispel k zmierneniu disparít v rámci kraja. Preto aj význam postavenia a zriadenia SO/RO mal svoje opodstatnenie, čo bolo deklarované aj v Programovom vyhlásení vlády na roky 2012 - 2016, v kapitole 7 - Rozvoj regiónov Slovenska, kde je uvedené: „Súčasná prax ukázala, že sprostredkovateľské orgány, vytvorené v rámci samosprávnych krajov, významne pomohli k úspešnému rozšíreniu financií z ROP. Vláda preto vytvorí na úrovni samosprávnych krajov podmienky na uplatnenie riadiacich a implementačných štruktúr v rámci pomoci a podpory z fondov EÚ, v rámci strategických cieľov novej koheznnej politiky na roky 2014 - 2020.“

Skúsenosti a finančné prostriedky vložené do vybudovania SO/RO budú využité aj v programovom období 2014 - 2020 pri implementácii Integrovaného regionálneho operačného programu, ktorú v súčasnosti vykonáva Odbor SO pre IROP.